

Festivals de reutilització creativa

A Barcelona: Drap-Art www.drapart.org

A altres ciutats:

Basurama (Madrid, Espanya): www.basurama.org

Braderie de l'Art (Roubaix, França): www.labraderiedelart.com

Restcycling Art Festival (Berlin, Alemanya): www.restcyclingart.com

Punt d'Informació de Recursos per a la Sostenibilitat

El Casal d'Associacions disposa de manera permanent d'un Punt d'Informació de Recursos per a la Sostenibilitat (PIRS) dirigit especialment a entitats i col·lectius juvenils, en el que hi trobareu informació sobre les alternatives sostenibles i la protecció del medi ambient. Des del PIRS s'edita la col·lecció *Pràctiques Sostenibles*, un recull de consells pràctics per donar solucions als aspectes més quotidians de les entitats entorn de temes relacionats amb la sostenibilitat. Aquesta col·lecció es pot consultar al web del Casal d'Associacions.

Casal d'Associacions Juvenils de Barcelona

C. Ausiàs Marc, 60

08010 Barcelona

Tel. 901 51 52 53

A.e. infopunt@casalbcn.info

<http://www.casalbcn.info/2.3.punt.recursos.php>

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

És un equipament on podem obtenir la informació i l'assessorament necessaris per conèixer la gran diversitat d'opcions i solucions que avui tenim a l'abast per viure bé sense fer malbé el medi ambient. Ofereix informació i consells sobre qualsevol qüestió relacionada amb el medi ambient urbà, la sostenibilitat i les energies renovables.

C. Nil Fabra, 20, baixos

08012 Barcelona

Tel. 932 374 743

A/e: recursos@bcn.cat

<http://www.bcn.es/agenda21/crbs/>

Informa't sobre el Servei de Lloguer de Material trucant al:

901 51 52 53

El vostre telèfon d'informació

Imprès en paper reciclat. Maquetació i disseny: Santi Caño
Impressió: Gramagraf, S.C.C.L./D.L. B-17327/2000

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Cogestionat pel:

En conveni amb:

Ajuntament de Barcelona

901 51 52 53

Casal
d'associacions
juvenils de
barcelona

Ausiàs Marc, 60

e-mail: casal@casalbcn.info 08010 Barcelona

web: www.casalbcn.info fax: 93 265 51 58

Núm. 73, desembre de 2006

La reutilització creativa

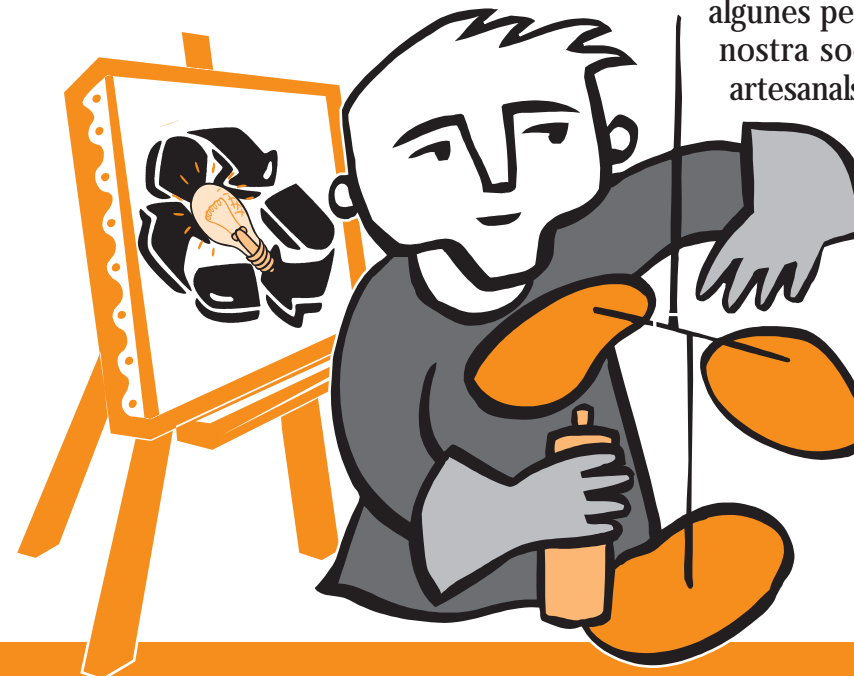
El Consell Municipal de Medi Ambient i Sostenibilitat, impulsor de l'Agenda 21 de Barcelona, va elaborar el que es coneix com a Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat. Aquest Compromís, signat per nombroses entitats de la ciutat, recull els 10 objectius 2002-2012 i les seves respectives línies d'acció.

D'entre els objectius del Compromís, el número 6 fa referència a "Reduir la producció de residus i fomentar la cultura de la reutilització i el reciclatge". Aquest objectiu respon a la famosa teoria (o pedagogia) de les "3 erres": "Reduir, Reutilitzar i Reciclar", amb aquest ordre de prioritat. Reduir el volum de residus, reutilitzar els materials de rebuig i facilitar el procés de reciclatge fent una correcta separació de tots els residus.

Moltes vegades reutilitzem sense ser conscients que ho estem fent: quan utilitzem un paper per la cara no escrita, quan recollim mobles usats del carrer, quan utilitzem ampolles de plàstic buides o pots de vidre per omplir-les amb altres líquids o aliments, quan fem servir les bosses de plàstic dels supermercats per guardar o transportar altres coses, quan anem a buscar capses als supermercats a l'hora de fer una mudança...

Però una alternativa nova, divertida i esperançadora és la que es plantegen algunes persones que utilitzen la broxa i els residus de la nostra societat com a matèria primera per fer treballs artesanals o artístics com: mobiliari de disseny, làmpades, regals d'empreses, moda, manualitats i decoració en general.

La planificació a les nostres entitats de tallers i activitats sobre creació a partir de la reutilització de residus, pot ser una iniciativa molt engrescadora alhora que profundament educativa. Confiam que aquest butlletí us faciliti tota la informació i els recursos necessaris.

Una mica d'història

La reutilització creativa és un fenomen multicultural i global, que ha ocupat i ocupa un lloc destacat en l'art popular i l'artesanía de totes les societats del món. Va ser introduït en l'art occidental per les avantguardes a principis del segle XX com una reacció davant la creixent urbanització que caracteritza un món cada vegada més deshumanitzat i consumista. Els fets es converteixen en un element recurrent en alguns dels corrents artístics més significatius. Tant els dadaïstes i Duchamp, com Miró i Tàpies, incorporen en les seves obres objectes trobats (*objets trouvés*) com a llenguatge de crítica social. Així mateix, el *Pop-Art*, l'*Arte Povera*, *Fluxus* i els *Nouveaux Réalistes*, entre d'altres, utilitzen objectes quotidians, aparentment sense valor, i també deixalles, per simbolitzar la creixent desvirtualització i cosificació de l'ésser humà.

A finals del segle XX i durant aquest segle, els moviments artístics que utilitzen objectes trobats s'estan revifant en resposta al panorama desolador, que es perfila cada vegada amb més claredat, provocat per un desenvolupament global insostenible. Però el reciclatge no s'utilitza només com un recurs de crítica sinó que es materialitza en propostes positives per tal que les noves generacions l'utilitzin com una eina, a l'abast de tothom, per posar les llavors d'un món més sostenible.

Tant és així que, en aquest nou impuls, la reutilització artística s'ha estès i ha entrat en altres àmbits com les arts escèniques o el món del disseny.

Objectius i reptes

El fet de reciclar, reutilitzar i recuperar allò que es rebutja, fa que els residus es converteixin en un recurs, una matèria útil per crear valor. En un altre context, aquests objectes provoquen una experiència de tipus estètic en l'espectador/a, en el consumidor o consumidora. Aquesta transmutació provoca una revalorització de les coses. Per tant, el foment de la cultura de la reutilització artística, a més d'induir a un consum més reflexiu, contribueix a augmentar el respecte per l'entorn i per les persones que viuen en ell, propiciant cultures basades en el coneixement i el respecte mutu.

No és casual, doncs, aquest nou impuls que estan tenint els moviments artístics que utilitzen material de rebuig. Per una banda, com a llenguatge de crítica social, s'atorga bellesa a la deixalla a la vegada que es defensa el medi ambient, la diversitat i l'estalvi de materials i de mitjans. Es fomenta la crítica des d'una vessant positiva, amb propostes concretes. Per altra banda, és una eina que està a l'abast de tothom, tant pel que fa al seu consum com a la seva realització. La reutilització artística estimula a les persones en general per a què utilitzin els mitjans que la vida quotidiana posa al seu abast per poder desenvolupar-se amb creativitat i autonomia, utilitzar el seu pensament crític i expressar-se, superant costums i hàbits heretats durant els últims segles.

Els tallers d'art i reciclatge

Representen un moviment de renovació pedagògica ja que desenvolupen un programa creatiu destinat principalment a fomentar l'educació ambiental a través de la via artística. Permeten a les persones participants conèixer en profunditat les circumstàncies reals que generen les formes i tendències de la nostra vida actual i prendre mesures efectives. El fet de buscar relacions significatives entre les matèries possibilita donar una informació més veraç i exhaustiva que proporciona a l'alumne les claus necessàries per entendre millor la dinàmica vital actual, tot copsant que l'hàbit del consum sense límits s'hauria de trencar perquè, ni les matèries primeres ni l'economia, ens permeten seguir en aquesta línia. Potser per això, la gent que s'hi dedica professionalment no es sol quedar només en la producció pròpia sinó que és força habitual que organitzi cursos i tallers perquè d'altres persones n'apreguin. Així s'estén a un nombre creixent de persones aquestes tècniques amb materials que estan a l'abast de tothom.

Entitats i col·lectius que hi treballen

- **Associació Cultural CIRCO:** Són un col·lectiu de persones interessades en l'art, el medi ambient i el reciclatge creatiu. A la seva seu exposen i venen les seves creacions. També organitzen tallers per aprendre a confeccionar articles d'utilitat o artístics a partir de deixalla.
C. Còdols, 17 - 08002 Barcelona
<http://myblog.es/elcercobcn/about>
- **Container:** És un bloc creat per dos artistes plàstics amb inquietuds ambientals, residents a Barcelona, en Mariano Javier Parra i l'Anna. Ens mostren les seves obres de reciclatge creatiu i ofereixen tallers, activitats i alguns enllaços interessants. Ara per ara estan especialitzats en làmpades per usar amb bombetes de baix consum.
A.e. eco_bcn@yahoo.es
www.myblog.es/container
www.ecobcn.blogspot.com
- **Drap-Art:** És una associació sense ànim de lucre fundada a Barcelona el 1995. Promou el reciclatge creatiu organitzant festivals, exposicions i tallers. La seva seu és una vella carboneria, situada en un edifici del segle XV al casc antic de Barcelona. Aquí es troba una sala d'exposicions, especialitzada en art reciclat, la Drap-Boutique, amb una mostra permanent d'objectes de disseny d'arreu del món creats a partir de materials de rebuig, i un centre de documentació amb literatura sobre Art Brut, art reciclat, història social de la brossa i altres temes afins.
Drap-Art La Carboneria
C. Groc, 1 - 08002 Barcelona
Tel. 932 684 889 - A.e. info@drapart.org
www.drapart.org
- **Ecoart-didactic:** És una associació sense ànim de lucre promoguda per l'artista i educadora Marta Soriano que aposta per una nova estètica, la de l'art, el disseny i l'educació ambiental a base de residus sòlids no orgànics. Aquesta entitat edita publicacions sobre el tema i organitza tallers tant per a infants, com per a adults i també formació de professorat.
Urb. Ciutat Jardí, 93 - 08389 Sant Genís de Palafolls
Tel. 937 646 292 - A.e. martasoriano@ecoart-didactic.com
www.ecoart-didactic.com
- **Ecomagina:** És un projecte educatiu i creatiu que porten a terme una sèrie d'educadors i educadores especialitzades en activitats infantils i juvenils que formen part del col·lectiu Educats. Aquest projecte consisteix en un taller de creació de joguines amb material reciclat i adreçat a infants. Es pretén que prenguin consciència de la utilitat del material de rebuig i que entenguin que, amb la seva imaginació, aquests objectes poden tenir molt valor.
C. Santa Maria, 17, bxs. esq. - 08160 Montmeló
Tel. 935 722 200 - A.e.: educats@educats.es
www.educats.es
- **Guixot de 8:** És una companyia catalana que promou un muntatge d'una trentena de jocs fets amb material reciclat i que anomenen Gargot de Joc. Allà on van, el que pretenen és crear un ambient de joc on la gent es diverteixi, sense competitivitat, facilitant la relació entre les persones del públic i amb materials fàcilment identificables.
C. Nou, 31 - 08551 Tona
Tel. 938 124 089 - A.e. info@guixotde8.com
www.guixotde8.com
- **Scena Difusió:** És una productora de teatre ecològic i mediambiental. Produeixen espectacles que aborden la problemàtica actual del medi ambient, des d'espectacles de sala fins a cercaviles temàtics o jornades de medi ambient.
www.scenadifusioproducciones.com
- **Trans-Formas:** És una entitat sense ànim de lucre dedicada al teatre social. En les seves representacions utilitzen sempre vestuari creat a partir de materials reutilitzats.
C. Princesa, 6, pral. - 08003 Barcelona
Tel. 932 683 850 - A.e. trans_formas@yahoo.es
www.trans-formas.com